

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la soluționarea cererii de recuzare

în cauza de contencios administrativ intentată de

Anatolie Țurcan împotriva Consiliului Superior al Magistraturii

(Dosarul nr. 3-15/2024

Nr. PIGD 2-24074809-01-3-09072024)

Cerere de recuzare inadmisibilă conform Legii nr. 65/2023, precum și depusă după expirarea termenului de decădere; De asemenea, modul de numire al judecătorilor recuzați la CSJ și emiterea unor decizii pentru a asigura buna funcționare a CSJ nu pot trezi dubii unui observator obiectiv cu privire la imparțialitatea judecătorilor.

07 martie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică, cu participarea părților, cererea de recuzare depusă de Anatolie Țurcan și reprezentantul acestuia, avocatul Ghenadie Bambuleac,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 08 iulie 2024, ora 16.53, Anatolie Țurcan a depus contestație împotriva Consiliului Superior al Magistraturii (CSM). Acesta a solicitat anularea hotărârii CSM nr. 387/25 din 02 iulie 2024, prin care a fost constatată nepromovarea evaluării externe de către judecătorul Curții Supreme de Justiție (CSJ), Anatolie Țurcan.

2. La 09 iulie 2024, a fost distribuită aleatoriu judecătorului raportor Stella Bleșceaga, în complet cu judecătorii Stela Procopciuc și Diana Stănilă. La 16 iulie 2024, judecătorul raportor, în temeiul art. 216 Cod administrativ, a emis o încheiere de pregătire a dezbaterilor judiciare. Prin această încheiere, sub sancțiunea decăderii, a explicat părților că orice recuzare urmează a fi depusă până la 29 iulie 2024 și că ședința la care fi examinată cauza va avea loc pe 02 august 2024, începând cu ora 09.00. Până la termenul limită stabilit, părțile nu au înaintat recuzări.

3. La 27 februarie 2025, înaintea ședinței fixate de examinare a contestației în fond, reclamantul și apărătorul acestuia, Ghenadie Bambuleac, au înaintat cererea de recuzare a celor trei judecători din complet. Cererea de recuzare se întemeiază pe art. 49 și 50 Cod administrativ și art. 51 alin. lit. e) Cod de procedură civilă (existența unui interes personal în soluționarea cauzei ori alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorului).

4. În ceea ce privește judecătorului Stella Bleșceaga, cererea de recuzarea menționează că, prin hotărârea CSM din 02 aprilie 2024, a fost acceptat Raportul cu privire la promovarea evaluării externe de către Stella Bleșceaga. Ulterior, aceasta fost selectată de către CSM pentru numire la Curtea Supremă de Justiție. Argumente similare au fost indicate și față de judecătorii Stela Procopciuc (hotărârea CSM din 19 martie 2024) și Diana Stănilă (hotărârea CSM din 26 martie 2024). În cauza nr. 3-18/2023, la 27 octombrie 2023, CSJ deja a admis abținerea a doi judecători de la examinarea cauzelor similare, pentru că erau evaluați de la momentul examinării cauzelor de către Comisia de Vetting.

5. În raport cu judecătorul Stela Procopciuc, în cererea de recuzare mai menționează că, prin hotărârea CSM din 07 martie 2024, Stela Procopciuc a fost desemnată pentru exercitarea interimatului funcției de președinte al CSJ. Aceste

fapt ar confirma o interdependență între acțiunile CSM și cariera judecătorului. În calitate de Președinte interimar al CSJ, la 08 iulie 2024, Stela Procopciuc a semnat un ordin prin care a luat act de hotărârea CSM din 02 iulie 2024, anularea căreia se solicită prin contestație, și eliberarea lui Anatolie Țurcan din funcția de judecător al CSJ. Acest ordin a fost emis chiar dacă la 08 iulie 2024, Anatolie Țurcan a depus contestația, care suspendă de drept hotărârea CSM, iar termenul de contestare curge de la ziua comunicării hotărârii motivate a CSM. De asemenea, prin încheierea din 26 septembrie 2024 semnată de Stela Procopciuc, au fost modificate completele CSJ care examinează cauzele penale, iar la 27 septembrie 2024, prin încheierea lui Stela Procopciuc a fost blocat temporar judecătorul Anatolie Țurcan în Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), iar câteva sute de cauze penale au fost luate de la judecătorul Țurcan și distribuite altor judecători pentru examinare. În opinia lui Anatolie Țurcan, blocarea sa în PIGD și luarea de la el a dosarelor este ilegală. Anatolie Țurcan mai menționează că, la 03 octombrie 2024, el a depus pe numele Procurorului General o plângere prin care a solicitat inițierea unui proces penal în privința judecătorului Stela Procopciuc și a altor persoane „implicate în comiterea abuzurilor care în mod vădit denotă în amestecul în înfăptuirea justiției” prin redistribuirea dosarelor distribuite inițial lui.

6. La 03 martie 2025, cererea de recuzare a fost distribuită aleatoriu judecătorului Vladislav Gribincea, iar ședința publică de examinare a cererii de recuzare a fost fixată pentru 07 martie 2025.

7. În ședința de judecată din 07 martie 2025, Anatolie Țurcan a insistat să citească integral cerere de recuzare, timp de mai mult de o oră. Reclamantul Țurcan și avocatul său, Ghenadie Bambuleac, au declarat că cei trei judecători din complet nu pot fi considerați imparțiali, deoarece împotriva lor mereu pot fi intentate proceduri disciplinare de către CSM, iar termenul de decădere instituit de judecătorul raportor la 16 iulie 2024 pentru înaintarea recuzărilor este ilegal. Avocatul Bambuleac a mai susținut că, la examinarea cauzei, cei trei judecători au avut un comportament ce trezește suspiciuni în ceea ce privește imparțialitatea lor, deoarece nu au cercetat corespunzător materialele cauzei. Reprezentantul CSM nu s-a prezentat în ședință, însă a prezentat o opinie la 06 martie 2025, în care solicita respingerea cererii de recuzare, deoarece ea nu menționează circumstanțe care ar putea trezi suspiciuni rezonabile de imparțialitate a judecătorilor. CSM a susținut că abținerea admisă de CSJ în cauza nr. 3-18/2023 se referă la o situație diferită, în care judecătorii din complet se aflau în perioada de evaluare externă. Cei trei judecători deja au promovat această evaluare și cariera lor nu mai depinde de Comisia de Vetting sau de CSM. Comisia Vetting, reprezentată de avocatul Alexandru Cernei, a solicitat respingerea cererii de recuzare, deoarece ea invocă fapte care trebuiau întreprinse de Stela Procopciuc conform legii. Comisia a reiterat și argumentul CSM cu privire la abținerea în cauza nr. 3-18/2023.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

8. Conform art. 202 alin. (1) Cod administrativ:

„Judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50.”

9. Partea relevantă a art. 50 Cod administrativ este următoarea:

„(1) Pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

(2) Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică:

...

b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate fi contestat în privința unui participant la această procedură;

c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii;

d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.”

9. Art. 202 alin. (4) Cod administrativ prevede următoarele:

„Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.”

10. Art. 216 alin. (1) lit. (d) Cod administrativ prevede următoarele:

„Pentru pregătirea dezbaterilor judiciare, judecătorul sau, în cazul instanței colegiale, judecătorul raportor efectuează următoarele acțiuni:

...

d) efectuează orice alte acte de procedură necesare pentru examinarea cauzei de contencios administrativ, după posibilitate într-o singură ședință de judecată;”

11. Art. 50 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă prevede următoarele:

„(1) Judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă:

e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.”

12. Art. 53 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

„Instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune niciunei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.”

13. Art. 17 alin. (4) din Legea nr. 65/2023 prevede următoarele:

„Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la nepromovarea evaluării are ca efect eliberarea din funcție a judecătorului.”

14. Art. 18 alin. (5) din Legea nr. 65/2023 prevede următoarele:

„Recuzarea întregului complet de judecată, precum și depunerea cererii de recuzare cu rea-credință în mod repetat, abuziv, cu scopul de a tergiversa procesul de examinare a contestației, nu se admite.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

15. Completul notează în primul rând că Anatolie Țurcan a depus contestația în baza Legii nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. Țurcan a solicitat recuzarea întregului complet de judecată desemnat aleatoriu pentru a examina cauza sa. Art. 18 alin. (5) al Legii nr. 65/2023 nu permite recuzarea întregului complet de judecători (a se vedea para. 14). Această normă a fost introdusă pentru a evita blocajele în examinarea contestațiilor depuse în temeiul acestei legi, care trebuie să fie examinate în cel mult 30 de zile, de către judecătorii care au promovat evaluarea externă. Doar din acest motiv, cererea de recuzare este inadmisibilă. Totuși, având în vedere circumstanțele concrete ale acestei cauze, completul va explica de ce cererea de recuzare nu poate fi admisă și din alte motive.

16. Circumstanțele invocate pentru recuzarea judecătorilor Stela Bleșceaga și Diana Stănilă (a se vedea para. 4) au avut loc în martie 2024 și erau general cunoscute. Prin încheierea din 16 iulie 2024, judecătorul raportor a instituit un termen de decădere pentru înaintarea recuzărilor, până la 29 iulie 2024. Această încheiere a fost emisă în temeiul art. 216 Cod administrativ (a se vedea para. 10), în scopul asigurării examinării rapide a cauzei. Până la 29 iulie 2024, cererea de recuzare nu a fost înaintată. Ea a fost depusă abia pe 27 februarie 2025. Prin urmare, la 27 februarie 2025 reclamantul era decăzut din dreptul de a recuza judecătorii Stela Bleșceaga și Diana Stănilă invocând circumstanțe care au avut loc până la 29 iulie 2024.

17. Completul reiterează că toți judecătorii sunt selectați pentru numire și promovare de către CSM, organ care este garantul independenței autorității judecătorești. De asemenea, Curtea Supremă de Justiție are sarcina de a asigura că CSM nu admite abuzuri. Prin jurământul pe care-l depun, judecătorii se angajează să își exercite atribuțiile fără părtinire. Imparțialitatea judecătorului se prezumă până la proba contrară (a se vedea hot. CtEDO [Hauschildt c. Danemarca](#), 1989, § 47; [Kyprianou v. Cipru](#), 2005, § 119). Simplul fapt al invocării lipsei de imparțialitate nu este determinant, cel mai important fiind dacă această îndoială poate fi justificată în mod obiectiv (a se vedea hot. CEDO [Ferrantelli și Santangelo v. Italia](#), 1996, § 58).

18. Aprobarea rapoartelor Comisiei de Vetting de către CSM este o procedură legală reglementată detaliat. CSM trebuie să decidă în baza unor circumstanțe obiective și nu are discreția să ia o decizie cu privire la evaluarea externă fără probe. Mai mult, o asemenea decizie, luată unanim de către organul care are sarcina constituțională să asigure independența judecătorilor, nu poate pune la

îndoială imparțialitatea judecătorului, precum nu poate trezi asemenea dubii nici posibilitatea ipotetică de sancționare disciplinară a unui judecător. Completul reiterează că cei trei judecători recuzați au fost numiți în funcție în iunie 2024, până la depunerea contestației în această cauză. Un judecător nu poate fi revocat din funcție de către CSM, iar demiterea unui judecător este o procedură complexă și greu de realizat, în care sunt implicate mai multe organe. Orice persoană poate depune plângeri disciplinare împotriva unui judecător, procedura disciplinară conține suficiente garanții împotriva abuzului, iar orice sancțiune disciplinară aplicată unui judecător poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție și anulată, atât din motive de procedură cât și de fond. Completul nu împărtășește argumentul avocatului Bambuleac că comportamentul celor trei judecători recuzați în ședințele de judecată poate pune la îndoială imparțialitatea acestora. Aceste ședințe au durat câteva ore, la care au fost examinate toate probele relevante menționate de reclamant. Prin urmare, hotărârile luate anterior de către CSM în privința celor trei judecători din complet, ipoteza unei proceduri disciplinare împotriva acestora și comportamentul judecătorilor în ședințele de judecată nu sunt suficiente pentru admiterea cererii de recuzare a judecătorilor Stella Bleșceaga, Stela Procopciuc și Diana Stănilă.

19. În ceea ce privește abținerea admisă de CSJ în cauza nr. 3-18/2023, completul este de acord cu CSM și Comisia de Vetting că ea se referă la o situație diferită. Prin acea încheiere a fost admisă abținere a doi judecători ai Curții Supreme de Justiție care examinau cauzele împotriva Comisiei Pre-Vetting în timp ce judecătorii erau supuși evaluării externe. Abținerea a fost admisă deoarece, prin hotărârile sale, judecătorii ar putea prejudeca anume situații care puteau apărea în procesul de evaluare externă a acestora. Evaluarea externă a celor trei judecători din complet s-a finalizat și toți cei trei judecători au promovat evaluarea. Deciziile luate în cauzele cu privire la evaluare externă nu mai pot influența evaluarea externă a celor trei judecători.

20. În ceea ce privește argumentele suplimentare invocate pentru recuzarea judecătorului Stela Procopciuc, completul notează că numirea judecătorului dat de către CSM în calitate de Președinte interimar al Curții Supreme de Justiție a fost făcută după ce judecătorul care exercita anterior această calitate a devenit membru al CSM, iar funcția a devenit vacantă. Având în vedere obligațiile deontologice ale judecătorului și prezumția de imparțialitate, o asemenea numire nu poate trezi în mod rezonabil dubii unui observator obiectiv în ceea ce privește imparțialitatea judecătorului la examinarea cauzelor în care participă CSM.

21. În ceea ce privește Ordinul din 08 iulie 2024, completul notează că reclamantul nu a promovat evaluarea externă la 02 iulie 2024, iar conform art. 17 alin. (4) al Legii nr. 65/2023 (a se vedea para. 17), din acea zi el se considera eliberat din funcția de judecător. Ordinul din 08 iulie 2024 a fost emis în prima jumătate a zilei, în vederea executării hotărârii CSM. Contestația împotriva hotărârii CSM, care a avut ca efect legal suspendarea hotărârii CSM, a fost

depusă în după-amiaza zilei, după emiterea ordinului. După depunerea contestației, judecătorul Țurcan a continuat să-și exercite atribuțiile funcționale.

22. În ceea ce privește încheierea emisă de Stela Procopciuc la 26 septembrie 2024, prin care Anatolie Țurcan a fost exclus temporar din completele de judecători ai Curții Supreme de Justiție, ea a fost emisă în temeiul Legii nr. 239/2024, care a intrat în vigoare la 26 septembrie 2024. Potrivit acestei legi, judecătorul Curții Supreme de Justiție sau candidatul pentru această funcție care nu a promovat evaluarea externă nu poate emite acte judecătorești de dispoziție pe perioada examinării contestației împotriva hotărârii CSM. Anatolie Țurcan susține că această prevedere se referă doar la judecătorii care examinează cauze civile. Completul nu împărtășește această poziție. Scopul acestei legi este de a exclude riscurile legate de adoptarea hotărârilor judecătorești de către un judecător cu un mandat nesigur. Mai mult, conform Legii nr. 64/2023, în vigoare din 06 aprilie 2023, la Curtea Supremă de Justiție nu mai există colegiu specializat în materie penală.

23. Anatolie Țurcan mai susține că redistribuirea către alți judecători, prin încheierea lui Stela Procopciuc din 27 septembrie 2024, a unor cauze distribuite inițial lui, poate vorbi despre lipsa de imparțialitate a lui Stela Procopciuc în raport cu Anatolie Țurcan. Această încheiere prevede redistribuirea, doar a cauzelor care, potrivit Codului de procedură penală, urmează a fi examinate cu prioritate. Distribuirea a urmărit scopul de a nu bloca examinarea acestor cauze, după ce Anatolie Țurcan a ridicat o excepție de neconstituționalitate. Examinarea contestației a fost amânată până la soluția Curții Constituționale, iar data examinării excepției de către Curtea Constituțională nu era cunoscută.

24. Reclamantul mai susține că depunerea de către el a unei plângeri penale în care sunt vizate acțiunile lui Stela Procopciuc ar putea servi drept temei pentru recuzarea ultimei. Depunerea unei asemenea plângeri vorbește doar despre atitudinea persoanei care depune plângerea.

25. Având în vedere argumentele de mai sus, materialele cauzei și comportamentul lui Anatolie Țurcan în ședința la care a fost examinată cererea de recuzare, completul are dubii în ceea ce privește exercitarea cu bună credință de către reclamant a dreptului la recuzare.

26. Din aceste motive, în conformitate cu art. 50, 52, 202 alin. (4), art. 230 din Codul administrativ, precum și art. art. 53 alin. (5), 54 alin. (3) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Anatolie Țurcan și avocatul Ghenadie Bambulec cu privire la recuzarea judecătorilor Stela Procopciuc, Stella Bleșceaga și Diana Stănilă, de la examinarea cauzei de contencios administrativ intentată la contestația depusă de Anatolie Țurcan împotriva Consiliului Superior al

Magistraturii, prin care a solicitat anularea hotărârii CSM nr. 387/25 din 02 iulie 2024.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni